

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Mesečni prilog »Sokolska Prosveta«

God. III. - Broj 41

Ljubljana,
13. oktobra
1932

Izlaži svakog četvrtka • Godišnja preplata 50 Din • Uredništvo nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica 6, telefon broj 2177, uprava u Narodnom domu, telefon broj 2543 - Ljubljana • Račun poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasni po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

O dvadesetgodišnjici balkanskog rata

Po nastupu vladanja kralja Petra I 1903 počelo je novo doba u istoriji Srbija i svih južnih Slovena. To su dobro osetila sva narodna duhom prožeta srca s ove i s one strane Drine i Save. Odmah u početku svoje vladavine kralj Petar imao je u osnovi dvostruki načrt, koji je htio da privede u delo i koji je smatrao svojim životnim ciljem. Hteo je najpre da oslobodi sve Srbe, koji su još stenjali pod turskim jarmom i da proširi Srbiju do njenih nacionalnih granica, zatim privući na saradnju takoder i ostale južne Slovene i dati im slobodu u vlastitoj narodnoj državi.

Ipak političke prilike za junakog unuka slavnog Karadordjevića nisu bile povoljne. Velike teškoće ukazivale su se tada u nutarnjoj i vanjskoj politici. A značajno je da njegovu veličinu, da se toga nije ustrazio, već da je preko njih s najvećom samosvesću kročio svome postavljenom cilju.

U Srbiji vladali su pred Petrom I oba Obrenovića, Milan i Aleksandar. Njihova vlast ne spada među srećne dane srpskog naroda. Absolutizam i proganjanje slobodomislećih Srba glavna su obeležja njihova doba. Pored toga, Srbija se je potpuno oslonila na susednu Austriju i nesrećna trgovinska pogodba, koja je s njom bila sklopljena, donela je Srbiji gospodarsko propagadanje. Takovo postupanje izazvalo je u državi nezadovoljstvo i narod je dao odušku svojoj srdžbi krvavim otstreljenjem poslednjega Obrenovića. Ipak je taj režim imao i svojih pristaša i svi ti naravno bili su protivni novome kursu, koji je zaveo kralj Petar. Istom njegove reforme morale su da pokažu uspehe i da otvorene nepoverenje prema njegovim uredbama. Ipak je kralj Petar odmah u početku svoje vladavine pokazao toliko dobre volje i vere u srećnu budućnost svoje države i svoga naroda, da je osećaj nesigurnosti uskoro isčezao iz duša njegovih podanika.

Još teža je bila vanjska situacija Srbije. Okolišena od samih neprijatelja i protivnika, bila je skoro izolirana u Evropi. Na zapadu imala je suseda Austro-Ugarsku, koja je zajednički s Nemackom gradila svoj most prema istoku. Zato im je Srbija bila pogodan stup njihovog »Drangu nach Osten«, sve dok se je klanjala svojim velikim susedima i bila poslušni vazal njihovog imperijalizma. Kada je pak zavladao Petar I, počevši se odalečivati od obiju centralnih velevlasti te približavati se matuški Rusiji, nije više Srbija nalazila milost u Berlinu ni u Beču. Mala, poslušna Srbija, upravljana po željama zapada, mogla je da bude u prijateljskim vezama s mogućnicima u Austriji i u Nemačkoj, i zato je kada je ustremila za svojom samostalnošću morala da oseti sav bes od strane svojih velikih suseda.

Pa također i odnosi prema Rusiji nisu bili prijateljski. Oba poslednja Obrenovića previše su se javno oslanjali na zapadne susede, što dakako Rusiji nije moglo da bude ugodno. Ona Rusija, koja je Srbima pomagala u svim njihovim oslobodilačkim borbama, koja im je konačno pomogla da odrinskim mirom izvojuju samostalnost, bila je odgurnuta i zaboravljena za ljubav Austriji. Za svu svoju pozornost, da se je od Srbije potpuno odmaknula i povukla svoju prijateljsku

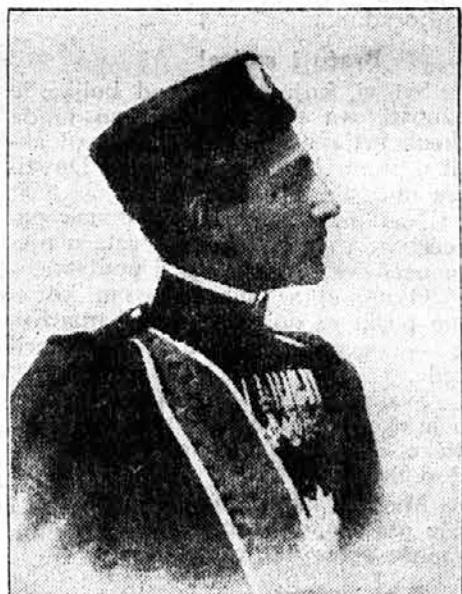
država s jednim kraljem, a taj kraljević Petar Karadordjević.

Iako kralj Petar sam nije dao nikada povodu za takove zaključke, ipak ih nije mogao da prepreči i stoga je razumljivo nepoverenje na crnogorskem dvoru prema njegovom daleko-sežnom načrtu. Neprijateljstvo je islo

Iz doba balkanskog rata:

Kralj Petar I

Prestolonaslednik Aleksandar

tako daleko, da su 1905 godine otkrili na Cetinju čak i zarot, koja da je bila naperena protiv kneza i samostalnosti Crne Gore, ali koja se je pak u stvari pokazala kao puko nisko podmetanje.

S bugarskom pak bila je Srbija u neprijateljstvu već od nesrećnog bratobilačkog rata 1885 godine, koji je započeo Milan na pobudu Beća, te kao austrijski štitonoša vadio iz vatre kesteњe za bećku i budimpeštašku godinu. Naravno, povećanje Bugarske, koja je bila ruska štićenica, nije bilo u prilog »Drangu nach Osten«, jer je Bugarska, kao povećana Rusija na Egejskom Moru, rušila most prema Indijskom. Zato su i nahuškali Milana, tob-

že da je u opasnosti ravnotežje na Balkanu, ako Bugarska dobije slobodan izlaz na more, i Milan je ubrzo navalio na svoju istočnu susedu. Posledice toga žalosnoga i nepromišljene koraka morao je da oseti također i kralj Petar, i to tim više, jer je tada vladao u Bugarskoj vladar nemacko-nacionalnih načela.

Također i odnosaši prema Grčkoj nisu bili najbolji. Pre svega je nedostajala krvna veza, veza Slovenstva, koja bi kao najmoćnija mogla da združi oba suseda. Pored toga bi povećana Srbija, koja bi gravitirala po naravnom putu reke Vardara na slovenski Solun, morala da kod Grka uzbudi nepoverenje. I da je Mačedonija s izlazom na Egejsko More davanja srpske želje, toga su u Ateni bili dobro svesni, jer je izlaz Srbije na Jadran radi terenskih teškoća bio samo od sekundarnog značaja. Solun s delom zaleda pak bio je također u grčkom programu. Zato je i razumljivo, da Grčka nije mogla da stupi u Savez sa Srbijom bez prethodnog sporazuma. Istom tada, kada je došlo do kompromisa, i kada se je Srbija zadovoljila traženjem Drača te slobodnom prijateljskom sauporabom Soluna, Grčka je dala svoj pristanak te stupila u balkanski savez.

Unatoč svih tih teškoća i skoro nepremostivih zapreka, kralj Petar je započeo svojom akcijom, koja mu je u kratkim osam godina potpuno uspešna. Najpre je potražio prijateljske veze s Rusijom, osiguravši za slučaj konflikta na Balkanu njenu pomoć. Nato je s krajnjom oprezenošću i iskrivenošću rasprišio sve magle, koje su ležale med Srbijom i ostalim balkanskim susedima. Predoci im je sve grozote turske vladavine u kršćanskim zemljama balkanskog poluotoka te svu sreću te bedne raje, kada se nađe u svojim nadnjim državama. Pored toga, i doba je bilo povoljno, jer je Tursku ponovo zahvatila poštena »boletica«. Omladina naime nije bila zadovoljna sa starokovnim turskim režimom i stoga su se spremali usudni dogadaji. I godine 1908 uistinu plane mладотурска revolucija, i Turska se i onako oslabljena jedva još održala na životu. Bugari, Crnogore i Grci odmah su se pridružili Srbiji, i Kralju Petru pošlo je za rukom da ostvari prvi deo svoga načrta. Zaključen je bio balkanski savez, koji je već u jeseni godine 1912 navešten Turskoj rat.

Balkanski rat je čitav niz junaštva balkanskih saveznika, naročito pak srpske vojske. Nad dobro organizovanom turskom vojskom, koju su oboružali Nemci i vodili njihovi oficiri, balkanski saveznici izvojevali su tako sjajne pobeđe, kako ih malo pamti srpska istorija. Iz Kumanova i Mačedonije odagnale Srbi hametom potučene Turke; Crnogore zauzeće suvzemlju do Skadra; Grci pak velik deo Albanije, a Bugari prodreže do Odrina i Čataldže. Koliko je tu bilo junaštva od celih odelenja i pojedinaca, od zapovednika pa do najnižeg vojnika, koje je tada video krvavi Balkan! I među svima: njima, kročio je samosvestan, pun veru u svoje ideje i mačeve svojih boraca. Kralj Oslobođilac, inicijator i pobednik.

Time je bio ostvaren tek prvi deo njegovog programa. Njegov oko je uvek gledalo samo preko, gde su čekali kršnji Bosanci i Hercegovci, gde se nadvijavalo plavetno nebo nad sinjim Jadranom, tamo, gde se lelijalo zlatno žito po prostranim poljima bogate Vojvodine. Pa uz ubave krajeve Save i Drave, uspinjao se je njegov pogled tamo na snežne vrhove gora, koje pod-

nebo strše, tamo, gde je životario i znojio se za tudina najmladi medu braćom...

I narod je razumeo neme pozdrave svoga vode i čekao je čas, kada će Beli orao raširiti svoja krila i obujmiti s njima sav taj svet, koji je Bog stvorio kao slobodnu zemlju, a kojoj je pak nametnuto kao iskušenje teško vekovno ropstvo.

Sve više su se gomilali tmasti oblacu na političkom nebnu Evropu i posle godina prasak prve puške u balkanskom ratu bio tek početak krvave tragedije, koju je morao da proživi naš narod, da u njenom poslednjem činu ugleda apoteozovsko uskrnsnuće svoje slobode i svoga ujedinjenja — Jugoslaviju — i jugoslovensko Sokolstvo pripajaju voštanici svim tadašnjim i pozijim, znamenim, Sokolima-herojima i svim mučeničkim žrtvama, koji položiše svoje živote u ovu današnjicu, naše velebno zdanje, klanjujući se njihovim senama i svom prvom blagopovršem narodnom kralju Petru I Velikom Oslobođiocu!

Sezarući sada svojim sećanjem u prošlost, u doba, kada je pred dvadeset godina prasak prve puške u balkanskom ratu bio tek početak krvave tragedije, koju je morao da proživi naš narod, da u njenom poslednjem činu ugleda apoteozovsko uskrnsnuće svoje slobode i svoga ujedinjenja — Jugoslaviju — i jugoslovensko Sokolstvo pripajaju voštanici svim tadašnjim i pozijim, znamenim, Sokolima-herojima i svim mučeničkim žrtvama, koji položiše svoje živote u ovu današnjicu, naše velebno zdanje, klanjujući se njihovim senama i svom prvom blagopovršem narodnom kralju Petru I Velikom Oslobođiocu!

Dr. Rudolf Kropivnik, Ljubljana.

Dr. Janez Ev. Krek

Povodom 15 godišnjice njegove smrti

Dne 8. okt. pred 15 godina umro je dr. Janez Ev. Krek*, jedan od najvećih štitelja i propovедnika slovenačke misli u jugoslovenskom smeru, neustrašivi borac za narodne ideale, koji se nije bojao da progovori reč za domaću stvar također ni na najvišem mestu.

Dr. Janez Ev. Krek

Njegov pogreb** bio je prava manifestacija jugoslovena, misli. Njegova oporuka postala je geslom u borbi za slobodu: »Vi svi, koji ste seme iskrivljenošću sive magle, koje su ležale med Srbijom i ostalim balkanskim susedima. Predoci im je sve grozote turske vladavine u kršćanskim zemljama balkanskog poluotoka te svu sreću te bedne raje, kada se nađe u svojim nadnjim državama. Pored toga, i doba je bilo povoljno, jer je Tursku ponovo zahvatila poštena »boletica«. Omladina naime nije bila zadovoljna sa starokovnim turskim režimom i stoga su se spremali usudni dogadaji. I godine 1908 uistinu plane mладотурсka revolucija, i Turska se i onako oslabljena jedva još održala na životu. Bugari, Crnogore i Grci odmah su se pridružili Srbiji, i Kralju Petru pošlo je za rukom da ostvari prvi deo svoga načrta. Zaključen je bio balkanski savez, koji je već u jeseni godine 1912 navešten Turskoj rat.

Balkanski rat je čitav niz junaštva balkanskih saveznika, naročito pak srpske vojske. Nad dobro organizovanom turskom vojskom, koju su oboružali Nemci i vodili njihovi oficiri, balkanski saveznici izvojevali su tako sjajne pobeđe, kako ih malo pamti srpska istorija. Iz Kumanova i Mačedonije odagnale Srbi hametom potučene Turke; Crnogore zauzeće suvzemlju do Skadra; Grci pak velik deo Albanije, a Bugari prodreže do Odrina i Čataldže. Koliko je tu bilo junaštva od celih odelenja i pojedinaca, od zapovednika pa do najnižeg vojnika, koje je tada video krvavi Balkan! I među svima: njima, kročio je samosvestan, pun veru u svoje ideje i mačeve svojih boraca. Kralj Oslobođilac, inicijator i pobednik.

Time je bio ostvaren tek prvi deo njegovog programa. Njegov oko je uvek gledalo samo preko, gde su čekali kršnji Bosanci i Hercegovci, gde se nadvijavalo plavetno nebo nad sinjim Jadranom, tamo, gde se lelijalo zlatno žito po prostranim poljima bogate Vojvodine. Pa uz ubave krajeve Save i Drave, uspinjao se je njegov pogled tamo na snežne vrhove gora, koje pod-

članovi u sklopu naroda monarhije, jer su razdeljeni na upravne jedinice, koje su posvuda stenjale pod austrijskom ili madžarskom vlašću. I tako mu je u zrelijim godinama bila prva misao borba za jednakopravnost austrijskih Jugoslovena, jer je bio uveren, da bi pitanje o ujedinjenju svih Jugoslovena u jednu državu postalo odmah aktuelno, kada bi se pružila mogućnost samostalnog političkog života bar jednomo njihovom delu. Mislio je naime tada, da će austrijski Jugosloveni privući sebi ostalu balkansku braću, jer je držao, da će u Austriji biti mnogo bolji uslovi za razvoj nove države, te da bi na taj način bila Austrija sa svojim strnjom, zapadnom kulturom pozvanija da ukaže put susednim narodima, koji se radi turskog petvekovnog gospodstva nisu uopće mogli da razviju. Ali Austrija za te ideje nije imala nikakova smisla. Put je dakle vodio u Beograd, ali — nije bio kratak.

Trebalo je rešavati probleme, koje je zaplela istorija vekova. Trebalii su stoga da nadodaju veliki istorijski događaji. Balkanski ih je rat 1912 pospešio. Krek se je tada odlučno zauzeo za prava balkanskih naroda, koji su se tada nalazili u borbi, i oštvo je nastupao protiv austrijskih namera i ciljeva. Konačni odgovor pak na pitanje o ujedinjenju južnog Slovenstva doneo je srpski rat. Majška deklaracija 1917 godine bila je osnova za daljnji rad. Te godine Krek je napisao: »Zapamti, Slovencu, Srbinu i Hrvatu, da si sin jednog slovenskog naroda na jugu Evrope, i da ti svest o toj jednakosti ne može nikko da uzme, ako sam to ne daš da ti uzmim. Zapamti: malen si, a separatizmom bivaš još manji, i taj separatizam ti je zapreka kulturnom i gospodarskom razmahu u veliki beli svet.«

Krek se nije bojao, da bi u demokratskoj državi moglo trajno da nadvlada bilo koje pleme. Imao je potpuno jasan načrt: država da ima centralni parlament i dve komore, i da bude razdeljena na deset do dvanaest pokrajina; kulturni život da se decentralizuje, crkva da ima slobodan razvoj, a da vlast onaj, ko bude sposobniji. Nalazio je: »Tri načela moraju da nas vode u budućnost: jedan narod, jedan vladar, jedna država od Beljaka do Soluna te mnogo, mnogo slobode.«

I njegov nauk nije bila samo teorija. Bio je posve osvedočen, da nije dovoljno ako gledamo narod samo izdaleka i da ga zovemo k sebi samo lepim rečima, već da treba stupiti medu narod, s njim živeti i trpeti, boriti se i raditi, brinuti se za njih svinj sredstvima, da ostane veran sebi i svojoj zemlji.

A dr. Janez Ev. Krek imao je i jasne poglede na zadatke i ciljeve Sokolstva. Tako u jednom svom pismu iz 1906 godine, koje smo već objavili u celosti medu ostalim veli: »Nepametno je da telovežbačkim društvima izbiremo nova imena i novu odoru. Budimo Sokoli (podvlači sam Krek); pravila i odelo i sve sokolsko! Čemu konkurenca? Ideju sokolsku, kakova je uzrasla medu Slovenima, primamo celiu, kakova jest! — S. T.«

Na berbe kod Kumanova: srpske granate uništavaju turske bašterije

* Dr. Janez Ev. Krek rodio se 27. novembra 1865 kod Sv. Gregora nad Sodražicom. Gimnaziju i teologiju svršio je u Ljubljani. Godine 1892 vratio se iz Beća kao doktor teologije, a 1895 postao je profesor teologije u Ljubljani. U slovenačkom javnom životu pripadala mu je važna uloga, te je bio pokrajinski i državni poslanik. Kao takav bio je među inicijatorima »Majske deklaracije«. Odlikovan je se također i kao pisac-sociolog te kao organizator slovenačkog zadružarstva.

** Policij. vlast iznijuno je dozvolila Ljubljanskom Sokolu da je učeštvovalo na njegovom pogrebu u održanom i sa starom zastavom »Južnog Sokola«.

SLOVENSKO SOKOLSTVO

Koliko je bilo takmičara na svesokolskom sletu u Pragu

Tek sada utvrdio se tačan broj takmičara na ovogodišnjem svesokolskom sletu. Najviše je bilo članova, i to 4169, koji su takmičili u 66 disciplina. Vrsta je takmičilo od ovog broja 445. Članica je takmičila 1579, vrsta 122 i to u 30 disciplina. Muškog naraštaja takmičilo je 1079, a naraštajka 779, ukupno dakle 759 lica. Ovo grandiozni broj, koji je premašio sve do sadašnje sletove. Ako uzmemo, da od onih, koji su se prijavili za takmičenja, nije bilo pripušten nego polovina, onda je broj prijavljenih bio oko 15.000.

Najstariji aktivni vežbač na praškom sletu

Među mlađom braćom nastupio je u sletskim vežbama na svesokolskom sletu u Pragu kao najstariji od "mladih vežbača" brat Vratislav Očenášek iz Heržmanova, kojemu je već 75 godina. Interesantno je, pri tome i to, da je brat Očenášek vežbao do sada na svim svesokolskim sletovima, dakle i na prvom pod vodstvom samog osnivača dr. Miroslava Tirša. Spominjemo još i ovo, da je i njegova žena, kojoj je takođe već preko 50 godina, nastupila na sletu s članicama. Redak je to zaista primer, koji može da posluži kao uzor pre svega našoj mlađoj braći i sestrama.

Proslava 100 godišnjice Trševog rođenja u Detroitu

Trševu stogodišnjicu rođenja proslavilo je Sokolstvo na dostojan način i po vanevropskim zemljama, gde postoje sokolska društva, a naročito u Severnoj Americi. Tako je održana 21. avgusta lepa proslava u Detroitu, kojoj su učestvovali jugoslovenski i češkoslovački Sokoli. Na ovoj proslavi bilo je preko 1200 učesnika. Nakon pozdravnog govora starešine češkog Sokola u Detroitu br. Skramskog, održali su lepe prigodne govore braće: dr. Berislav Andelinović, generalni konzul Jugoslavije dr. Đuro Kolumbatović, predstavnik Jugoslovenskog Sokola u Detroitu br. Blažo Kalabić-Poleksić, koji je održao glavni komemorativni govor, zatim Zorka Nikolac, Ignac Bazger, starosta slovačkih Sokola u Detroitu, dr. Bogat, Ivan Marohnić te Jovan Bokan iz Tolida. Nakon govora izveden je telovežbački program, koji se sa stojao na skupnih ženskih vežbama praskega sleta. Za ovim su nastupile kategorije naraštaja i dece, obojega spola, te odelenja na spravama. Sa proslave odaslanji su sledeći pozdravni kabelogrami: »Starosti Jugoslovenskog sokolskog saveza bratu Prestolonasledniku Petru — Beograd: Sa velike manifestacije jugoslovenskog i češkoslovačkog Sokola, oduševljeno pozdravljamo bratski Jugoslovenski sokolski savez, izjavljajući i ovom prilikom nepokolebitvenost i odanost Tebi, Savetu i zavjetnoj sokolskoj misli, ideji jedinstva jugoslovenske države i naroda s ove i one strane Okeana. Zdravstvo! — Drugi kabelogram poslan je u Prag: »Starosti ČOS br. dr. Bukovskom: Sa velike manifestacije češkoslovačkog i jugoslovenskog Sokolstva, oduševljeno pozdravljamo bratski češkoslovački sokolski savez, izjavljajući i ovom prilikom nepokolebitvenost ideji jedinstva češkoslovačke države i naroda s ove i one strane Okeana. Nazdarje! — Proslavi je učestvovao naročito lepi broj tamošnjih Hrvata sa svojim pevačkim društvom »Slavlje». Moralni i materijalni uspeh ove komemorativne prirede bio je odličan.

Uspeh američkog Sokolstva za vreme Olimpijade u Los Andelesu

Dne 7, 8 i 9 avgusta priredjeno je Češka sokolska župa na Pacifiku uz saradnju jugoslovenskog i ostalog slovenskog Sokolstva u Americi na sa-

mom stadionu pred 50.000 gledalaca svoj slet, koji je nadasve uspeo. Češki i jugoslovenski Sokoli nastupili su zajedno sa sletskim vežbama za Prag, pa su priređivaci Olimpijade proglašili ove vežbe kao najlepšu tačku nastupa. Sve nastupe pratila je glazba, koja je sudjelovala i na samoj Olimpijadi. Slet je vodio načelnik br. Jirsak s načelnicom s. Olišarovom, dok je organizaciju istog sproveo brat Mahovski. Time je u Americi stupilo Sokolstvo pred najširi međunarodni forum i postiglo zavidan uspeh, koji je opet proslavio sokolsko ime.

Veliki slet poljskog Sokolstva u Krakovu

U Krakovu postoji i radi najstarije poljsko sokolsko društvo, pa će naredne godine tamo prirediti poljsko Sokolstvo veliki pokrajinski slet, za koji se već sada vrše pripreme, a na sletu očekuje se i učešće Jugoslovena i Čehoslovaka.

Iz lužičko-srpskog Sokolstva

Lužičke »Sokolske Listice«, organ lužičko-srpskog Sokolstva, koji izlazi u Budišnu, donaša u svom 5 i 6 broju potanji izveštaj o učešću Lužičana na sletu u Pragu. U članku veli pisac, da su Lužičani svojim prilično brojnim učešćem, usprkos svih šikanama i teškoćama i izazivanja nemačkih novina, dokazali, da još imaju svesnih Lužičana, koji žele da očuvaju svoj narod od potpune propasti i denacionalizacije od navale germanstva. A svojim nastupom dokazali su, da su i dobri Sokoli.

Uspeo izlet lužičke sokolske dece u Komorovu

Usprkos kišovitog vremena, slet sokolske dece u Komorovu u Lužici uspeo je vrlo lepo. Pored dece i naraštaja, nastupili su i članovi te je kao prva tačka nastupa bilo vežbanje starije braće. Za njima nastupili su mlađi vežbači sa sletskim vežbama za Prag. Sledile su zatim ostale kategorije. Za vreme nastupa održao je brat Maks Mjerčin Deltanjovudžanski oduševljen govor o značenju Tirša za Sokolstvo, pa i za mali lužički narod. Dečci su po red vežba izvodila i igre, pa i natjecanja, u kojima su postigli srazmerno dobre rezultate, kao u skoku u daljinu 3,20 m, u skoku u vis 1,05 m i u trčanju na 75 m vreme od 12 sekundi.

Tiršev zbor lužičkih Sokola u Hrodžišču-Rakoidi

Dne 17. septembra, na 100-godišnjicu Tirševog rođenja, agilno sokolsko društvo u Hrodžišču-Rakoidi održalo je svečan zbor u proslavi velikog genija i našeg osnivača Sokolstva. Zbor je bio odlično posećen i od članstva kao i od ostalog naroda. Odlično predavanje o značenju Tirša za Slovensko, a posebice za Lužičane, održao je br. Pavle Grojlih. Nakon predavanja razdeljeno je medu prisutne brat Kubla književnik »Naš zadatak, smer i cilj«, nakon čega se je povela debata o proslavi 10-godišnjice Sokolskog društva u Hrodžišču, koja će se obaviti naredne godine s većom priredbom.

Tirševa komemoracija u Bukecima

I lužičko-srpsko Sokolsko društvo u Bukecima, po uzoru ostalih lužičkih društava, proslavilo je svečano stogodišnjicu rođenja dr. Miroslava Tirša osobito lepotom večernjom priredbom, na kojoj je održao predavanje o Tiršu br. Pavle Lubjenski, dok je ostali deo programa ispuštoj društveni pevački hor pevanjem narodnih pesama. Vidišmo dakle po svemu, da je u maloj Lužici duđe male broj Sokola, ali da su zato pravi, svesni Tirševi sledbenici, koji su svom narodu jamstvo lepoti budućnosti.

Našoj Istri

O stogodišnjici mučeničke smrti Vladimira Gortana 17. oktobra 1929.

Ne tuguju zarobljena, ugnjetavana, potišena i ponižena sestro Istro! Jadne jadi nova naša Bosno!... Tvoje divnju Učku s oslobođilačkom čežnjom gleda i pozdravlja svakog dana naš slobodni jugoslovenski Velebit. Tvoju Reku, Volosko, Opatiju i Lovranu zapljušku neprestanu vali, što dolaze iz našega plavoga Jadranskoga Mora, od naših kao biser nanizanih otoka i otočica, i šalju Ti naše bratske pozdrave i tople želje i utehe naše. A kada suprotni vjetar dune i s Tvojih strana donese nam šum i vale, mi u njima gledamo Tvoje boli i uzdisanje. Osećamo sve velike patnje i preteške muke Tvoje!

Gledamo u duši svojoj uništene sokolane, popaljene domove i zatvorene škole Tvoje. Znamo, da ni pred Bogom — u crkvi — nikakova prava sada nemaš. Ti uvek nacionalna i svesna, ponos naših jugoslovenskih sinova, najteže muke mučiš i najstrašnije patnje patiš samo radi toga, što duboko osećaš, da si deo naše Jugoslavije, koja za Tobom čezne i na Tebe uvek misli. Ti si naš Alzas!

Nadaj se!... Čekaj!... Ne gubi vere!... Imaj strpljenja!...

Tvoje će vreme doci. Pravedni sudija izreći će pravednu presudu svoju. Jugoslavija još dovršena nije. Ona željno očekiva Tebe, zarobljena naša

Istro. Već su spremjeni stubovi Tvoji, i na njima će se sazidati divne odaje Tvoje, i onda će se dovršiti veleri hram jugoslovenski. Mučenici Tvoji i naši, što mlade žive svoje položiće i daše za grudu Tvoju i jugoslovensku reč našu, stubovi su nedovršene zgrade naše.

Sveti kosti, zaliveni topлом i mlatom krvlju Gortana, Bidoveca, Miloša, Marušića, i mnogobrojnih drugih mučenika Tvojih, čvrsti su temelji onoga, što se dograditi mora. Suze njihovih majki, otaca, sestara, braće i rodbine, stalno će natapati te temelje divne, i iz tih temelja ponetić će naša slobodna Istra i priključiće se velikom, divnom i lepotom zdjalu jugoslovenskom.

U tome času radosti i sreće, more će oscitati, da je protivno svim prirodnim zakonima bilo neprirodno, podeđeno. Učka će drukčije gledati svoga brata suseda — Velebit. Otvoriće se zatvorena vrata Tvojih domova, sokočana i škola, a u hramu Božjem opteće se zaoriti hor naše pesme. Likovaci mučenici Tvoji, ponosni što su svoje kosti i živote za Tvoju slobodu dali. Nadaj se!... Čekaj!... Ne gubi vere,

divna naša Isto! Jadne jadi, nova Bosna naša! Složna, slobodna i soksolska Jugoslavija je za Tobom. Ona uvek i neprestano na Tebe misli i s Tobom sve Tvoje muke i patnje deli, i za tvojim spasom i oslobodenjem čežne i neće biti mirna dok Te ne oslobodi i u svoj zagrljaj primi.

Dr. Petar Jović — Ruma.

Sokolska radio - predavanja

RADIO-STANICA BEOGRAD

Prosvetni odbor Saveza SKJ počinje opet sokolskim radio-predavanjima preko beogradске radio-stanice, od kojih će prva u jesenjem ciklusu održati sledeća:

dne 21. o. m. predaje br. E. Gangl o temi: »Sokolstvo kao ideja slovenske solidarnosti»;

dne 28. o. m. predaje br. Svetislav Marić o temi: »Uloga Sokolstva pri vaspitanju omladine».

Predavanja održavaju se svakoga petka od 20 do 20.30 časova.

nu saveznu prednjaku školu pod vodstvom najboljih stručnjaka, a od god. 1927. kada je ova škola osnovana, održano je u njoj već 112 različitih prednjackih tečajeva sa 5862 polaznika. — Druga savezna škola nalazi se u Dortmundu, a treća u Lajpcigu. Najjači okrug je saski.

ZENSKA TELOVEŽBAČKA FEDERACIJA FRANCUSKE

Ova federacija bila je osnovana pre 20 godina, ali kako je svetski rat sprečio njen redovni razvoj, to možemo da govorimo o pravom radu te federacije tek posle rata. Federacija broji sada preko 800 jedinica s oko 25.000 članica. Poput Unije francuskih gimnasta priređuje i ona svake godine svoje sletove. Ove godine održan je slet u poznatom lečilištu Viši, koji je lepo uspeo. Interesantno je kod ženskih telovežbačkih udruženja u Francuskoj, da i njihov telesni uzgoj vode muškarci. Tako je i predsednik spomenute federacije Robert Ami, gradonačelnik somirske. Telesnouzgajni program ove federacije izražen je u rečima: »Mirno i razumno!«, kojim se glosom otklanjuju sve teže vežbe i razna takmičenja koja nisu primerna za žene.

BRIGA ZA TELESNI UZGOJ U ENGLESKOJ

Za sistematski telesni uzgoj u Engleskoj briju se: škola, sportska društva i vojska. Tradicionalni engleski sportski duh vlada i u svim engleskim školama u kojima se poređi sportskih igara i takmičenja gaji i prava telovežba u užem smislu reči. Mnogo se pak polaže pažnje i tome, da sport ne ostavlja u mlađim dušama onih slabih moralnih posledica, koje često opažamo kod raznih sportista na kontinentu. Jednako je i u vojsci. I tu ima svaka jedinica svoj klub, a ponekad i više klubova, tako da su postale neke utakmice između pojedinih vojnih jedinica već i tradicionalne i opće pozname. Može se reći da se skoro sav engleski narod vaspitava u sportskom duhu, dok se prava telovežba, osim po školama, gaji vrlo retko gde, stoga je srazmerno i veoma malen broj telovežbačkih društava, čemu je razlogom da engleski temperamenat ne podnosi razne telovežbačke sisteme, već samo takmičenja.

TELOVEŽBAČKE SVEĆANOSTI U ARAU I SLAVLJENJE POBEDNIKA

Pobednicima na velikim telovežbačkim svećanostima švajcarskih gimnasta priređeni su kod njihovog povratka u domovinu lepi dočeci, u kojima su sudjelovali i razni državni funkcioneri. Potpredsednik državnog saveza Lašenel nazvao je u svom govoru gimnaste: »branioci demokratije i nepobediva barijera porodice«. Rekao je nadalje, da se u redovima gimnasta vaspitavaju ljudi u patriotskom duhu, u disciplini i medusobnoj ljubavi bez klasinskih razlika. Ovakvo sude o značenju telovežbe u inostranstvu.

DRŽAVNI ODBOR ZA TELESNI UZGOJ U NEMAČKOJ

Nemci je nakon dugih pregovora uspeo da ujedine sve telesnouzgajne saveze (i radnike), 47 po broju, s ukupnim brojem od 70.537 društava i preko 7 milijuna i četvrti pripadnika u zajednički vrhovni savez, koji se zove državni odbor za telesni uzgoj. — Ovaj odbor tek što je formiran već se postarao da je omogućeno učestvovanje nemačkih takmičara na ovogodišnjoj Olimpijadi. Sada se već vrše prve pripremne za Olimpijadu u Berlinu, pa su u tom cilju već izrađeni planovi velikog, modernog stajiona u Grinenvaldu kod Berlina.

KAKO SE BRINU NEMCI ZA PREDNJAKE

Dođe Turnajtung donosi interesante podatke o brizi za prednjaštvo u Nemačkoj. Sami Turneri priredili su 33 tečaja za prednjaštvo, koje je posetivalo 1455 članova i 445 članica. Radnički telovežbački i sportski savez održao je u svojoj stalnoj prednjaci školi u Berlinu 20 tečajeva s 899 učenika, od kojih je bilo 115 žena. Pored ovih tečaja priredio je ovaj Savez još 52 tečaja, koji su trajali od tri do šest dana sa skoro 1300 učenika. Savez »Djoje Jugendkraft«, katolička organizacija, priredio je u Minsteru 24 tečaja s 477 učenika. »Ajhenkreje«, organizacija evangeličke omladine, priredio je osam duljih tečajeva, a pored toga 86 kraljevih tečajeva su priredili i ostali sportski savezi kao lakoatletski, plivački i t. d. Iz navedenog vidimo, kako pažnje polažu veliki kulturni narodi uzgoju sposobnih prednjaških, pa je stoga i nastojanje Sokolstva posve pravilno što uvida potrebu prednjaških tečajeva i škola.

Producenje prijavnog roka za smučarske sudačke ispite

Prijavni rok za smučarske sudačke ispite produžen je do 31. oktobra o. g. Kada se sabiju svi prijave, župska načelnštva biće pravodobno obaveštena, kada će se i gde će se ispit održati.

Načelnštvo Saveza SKJ.

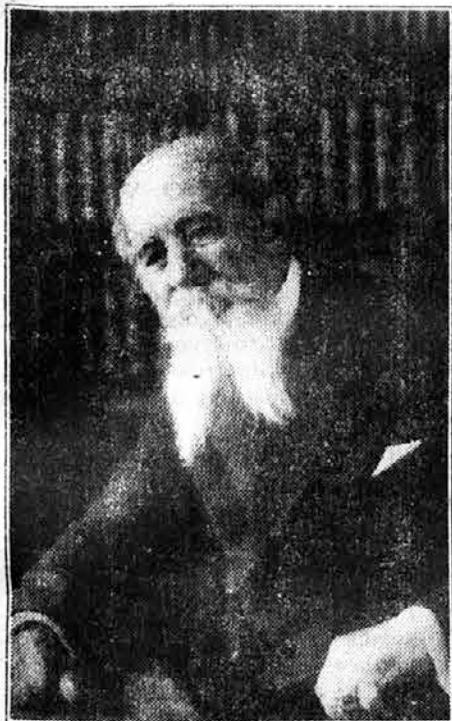
IZ MEDUNARODNE GIMNASTIČKE FEDERACIJE

Već smo spomenuli, da je glavna skupština MGF za vreme sletu u Praagu sasvim izmenila ustrojstvo tehničkog rada u svakom pogledu. Tako su po prvi put izabrani jedan načelnik i dva podnačelnika Federacije. Danas možemo tome dodati i još nekoliko informacija. Načelniku i podnačelnicima dodeljen je i

Dvanaestgodišnjica koroškog plebiscita. Dne 10. o. m. prošlo je dvanaest godina, otako je usled nesrećnog plebiscita otkinut od našeg narodnog tela jedan od najlepših predela, gde živi naš narod, naša lepa Koroška s Gospovskim Poljem, na kome su se ustoličavali koroški vojvode na vojvodski presto u narodnom jeziku. Ne ka nam ovaj datum koroškog plebiscita uvek podržava sveže sećanje i budnu misao na našu korošku braću!

85-godišnjica dr. Jovanović-Batuša. Dne 10. o. m. navršio je u punom zdravlju i mladenačkoj čistosti svoju 85 godišnjicu zaslужni i poznati naš naučenjak, univerzitetski profesor dr. Milan Jovanović-Batuš. Njegovo je ime

Brat dr. Milan Jovanović-Batuš

kao čuvenog bakteriologa poznato po njegovim znanstvenim radovima i van granica naše otadžbine, što pokazuje i činjenica, da pored začasnog doktorata beogradskog i zagrebačkog univerziteta ima i začasni doktorat bečkog sveučilišta. U našem je narodu poznat zbog svojih brojnih popularnih knjiga, u kojima je u lakov stilu piše o zdravlju za priopštost narod. Jubilarac je i svestan stari Soko, pa je bio i jedan od starešina beogradskog Sokola-maticice.

Sedam bratu jubilarec pridružuje svoje iskrene čestitke i čitavo naše Sokolstvo.

Velike narodne svečanosti u Ljubljani. Grad Ljubljana proslaviće 22 i 23. oktobra vrlo svečano dvadesetogodišnjicu početka balkanskog rata koji je tada i kod slovenačkog dela našega naroda još jače uzdigao nacionalnu svest, i u narodnim masama utvrdio osećaj jedinstva Srba, Hrvata i Slovaca. Već onda, usprkos svih potekšća i preprička sa strane austro-madžarskih vlasti veliki je broj bio onih, koji su iz svih ovamošnjih krajeva preko Save pohrili u Srbiju kao boreci-dobrovoljci. Bili su to najvećim delom Sokoli. Tako među lekarima vidimo i tadanje starost Slovenske sokolske zvezde i prvog starešinu bivšeg Jugoslovenskog sokolskog saveza pok. brata dr. Ivana Oražena. Ovim svečanostima u Ljubljani učestvovaće sva nacionalna društva, u prvom redu Sokolstvo Dravsko banovine.

Pevački kongres u Beogradu. U nedelju 9. o. m. održan je u Beogradu vanredni kongres Jugoslovenskog pevačkog udruženja. Na kongresu je bilo zaključeno da se za stalno sedište udruženja odredi Beograd. Uz veliko odobravanje primljeno je vest, da je Nj. Vel. Kralj preuzeo protektorat nad sveslovenskim pevačkim kongresom, koji će se održati naredne godine na Vidovdan u Beogradu.

75-godišnjica smrti Josipa Resla. Pre 75 godina na dan 10. oktobra umro je u Ljubljani, gde je i sahranjen, veliki i genijalni izumitelj Josip Resl, rodom iz Hrudima u Češkoj. U našim je krajevima služio kao šumar, ali se je pored svoje službe mnogo bavio raznim izumima, kojih ima mnogo. Osobito se proslavio izumom vijka parnih brodova. U životu nije imao sreće, pa su njegove korisne izume iskoristili drugi. U Ljubljani nazvana je i jedna ulica njegovim imenom.

100-godišnjica Klarovog zavoda u Pragu. Prag slavi ove godine zbilja mnoge značajne jubileje pa se ne može mimoći ni stogodišnjica zavoda za slepe koji je 4. oktobra 1932. osnovao profesor Karlovog univerziteta dr. Alojzije Klar.

Ukinuto ropstvo u Kini. Iako je Kina već od godine 1912. samostalna država, ipak je tek sada izšla naredba vlade, kojom se ukida ropstvo. Svaki vlasnik roba obavezan je da istog puti na slobodu, u protivnom kažnjava s globom od 300 dolara.

Kupujte zastave kod I. Neškudla, Ljubljana

4 tačka: Članice. Nastup u četverostupima, svega 26 članica za vežbe na praski slet. Vežba je izvedena na brojanje, jer nije bilo nikako moguće složiti vežbe s vojnom muzikom. Uprkos vojnoj muzici na ovome sletu svirača je ispod svake kritike.

5 tačka: Članovi Sokolske čete Lušči-Palanka, nastupili su u dvojnim redovima u vežbi s puškama. Vežbe su izvedene oštrot, precizno, lepo i složno, te je njihov nastup svestrano zadovoljivo. Vežbe su odvezbane na brojanje, jer za njih nije bilo muzike. Cetu je predvodio brat Jovo Radmanović, a nastupilo je 48 članova. Ban g. Milosavlučić čestito je na uspehu br. Radmanoviću.

6 tačka: Vežbe na spravama. Branča su nastupila u vežbama na preči (vratili) i razboju, a da nisu bili potpuno spremni za vežbe koje su odbivali, što je pokvarilo efekat vežbi. Nastupilo je 4 vežbača na vratili i na razboju iz društva Banja Luka i Prijedor. Pošto je uspeh vežbi bio dosta slab, dat je znak trubom za ostup.

7 tačka: Muški naraštaj, nastupio je u šesterostupima s 48 vežbača, koji su odvežbali samo tri praska vežbe, jer četvrtne nisu svj znali. Vežbe uz muziku izvedene su dosta dobro, samo je brat Posarić vežbač pomeo krvim brojanjem i izveo ih iz takta muzike. Kod vežbanja bilo je mnogo površnih stavova i labavih pokreta, inače bi vežba bolje uspela za 10%.

8 tačka: Ženska deca, nastupila su u dve stруje po 3 za župske vežbe, svega 72 dece. Vežbe izvedene su uz muziku vrlo dobro.

9 tačka: Vojnici 33 p. p. nastupaju za vežbe s puškama uz muziku, svega 9, a izveli su tri vežbe vrlo slabo.

10 tačka: Posebne tačke društava i gimnazije: a) Nastupilo 23 naraštaja seljaka iz Bos. Petrovca s 3 vežbe sokolske čete iz god. 1931. Vežbe uz muziku izvedene su dosta dobro. — b) Đaci realne gimnazije u Prijedoru u vežbama sa štapovima, svega 31 dak. Vežbe su vrlo lepe, ali slabo uvezbane i izvedene. — c) učenice real. gimnazije Prijedor u prostim vežbama za školski dački dan 1932. god. Predvodila ih je sestra Nada Stupar. Nastupilo ih 28 s tri vežbe uz muziku. Uspeh vrlo dobar.

11 tačka: Članovi sokolskih četa. Dosta teške proste vežbe za IX svesokolski slet u Pragu izvele su naše sokolske čete uz sudjelovanje članstva Sokolske čete iz Knina. Nastupilo 99 članova u šesterostupu u sve četiri vežbe uz muziku. Za čudo ove vežbe je uspešno složiti s muzikom, te su izvedene vrlo dobro; mnogo bolje od vežbi članova.

12 tačka: Zaključna skupina prijedorškog društva u kojoj je sudjelovalo sve muško i žensko članstvo, naraštaj i deca. Sastav skupine je dobro zaštićen, samo je trebalo pojedine stavove jače naglasiti, i da cela skupina dode do većeg izražaja.

Zaključak ocene.

Da je bilo više vremena za probe pojedinih kategorija, javna vežba bi bila mnogo bolje uspela, a tako je razvjesljiv uspeh samo kod nekih kategorija, a naročito kod četa, a kod drugih jedva zadovoljiv.

Manifestacioni uspeh sleta obzirom na golem broj učesnika velik je i dostojan Sokolstva; tu je ponovno dokazana ustrajnost, sloga, bratstvo i ljubav, koju traži i pruža Sokolstvo.

Saradnja određenih pomagača-vodnika pojedinih odeljenja bila je vrlo dobra, a njihova dužnost teska, jer su imali mnogo posla dok skupe kategorije, kako za probu tako i za javni čas. Slaba disciplina i neposlušnost kod članstva doprinela je mnogo neuspunu nastupu. U pogledu odelja svečanog i vežbačkog zapožene su mnoge neurednosti, što valja u buduću izbegavati. Na koncu valja istaknuti i to, da nekoja društva, koja su bila obvezana prisustvovati sletu, nisu poslala ni delegata, i da nije bilo društava, koja nisu bila obvezana da prisustvuju sletu, kao na pr. Drvar, Jajce, Bos. Petrovac i Oštrelj, ovaj slet ne bi imao izgleda okružnog sleta.

Javna vežba počela je tačno u 15 sati, a zaključena nešto pre 17.

Akademija.

Sve tačke na večernjoj akademiji izvedene su dosta dobro. Br. Stevo Žakula deklamovao je dve lepe pesme i to: »Ave Serbia« od Jovana Dučića i »Na Gazu« od M. Rakića. Obe deklamacije bile su od strane publike pažljivo poslušane i deklamator burno pozdravljen.

Kako je ovaj slet prireden prilikom 100-godišnjice rođenja dr. Miroslava Tirša, on je značio svakako jačanje sokolske misli u gradu, a naročito na selu, te je u tom pogledu postigao svoju svrhu.

M. H.

Zupa Celje

DVAJSETLETNI JUBILEJ DELA BR. LOJZA HOFBAUERJA V HRASTNIKU

Kako kratki čas je 20 let v zgodovini naroda, kot bežen trenutek se nam zdi, vendar pomeni 20 let v življenju posameznika ogromno. Posebno

mnogo pa pomeni v življenju našega jubilanta.

Pred dvadesetim leti, 15. X. 1912, se je prijavil k Sokolu, u času najhujšega terora a.o. oblasti in to v kraju, ki je bil popolnoma v oblasti podivnih nemčurških topov. V Hrastniku je ponudil svojo pomoč Sokolu, torej v kraju, ki je bil nekaj dan in je še danes eden najnevarnejših krajev nacionalnega v sokskskoga dela.

Ni se bal kol nacionalni učitelj jasno izraziti svojega mišljenja, ni se ustrasil borbi in preganjaju, ni se ustrasil sovraštva in nehvaličnosti — ne ni, ker mladina ne pozna strahu, ona hoče k cilju, k svobodi, k soncu. Ves svoj prosti čas, vse svoje organizatorične in fizične moći ter mnogo materialnih sredstev je žrtvoval nacionalni in socialni povzroči Hrastnika. Pot, po katere je hodil in se danes hodi, je bila trnjava in težka. Toda naš Lojze ni poznal ovir, vsemu delu in napredku je utisnil svoj pečat, ponosna stavba Sokolske doma je plod njegove marljivosti in ljubezni do Sokola, vsa je prepojena z njegovim znojem, zgrajena s trudom njegovih rok. Zato ne sme in ne more nikdar izginuti.

Kot učitelj ni poznal počitnic, vse je dal, zahteval za to ni ničesar, saj je v njegovem srcu globoko vsajena Tirševa misel in beseda — ne časti ne slave, poedinec nič, celota vse. Mnogo jih je s svojo prijazno besedo, s svojim vzugledom in s svojim demokratskim in bratskim ponašanjem pripeljal v sokskski tabor, mnogo zapeljancev je rešil iz kremljevih nasilnih potujevalev našega rodu. Nikdar ni omahoval, veden neutrudljiv je čvrsto verovan u uspeh svoga rodu, u lepše dne našega poniranja in teptanja ljudstva. Vsa narodna društva v Hrastniku ga imajo u svojih odborih, saj ga ni boljšega poznalca v svetovalcu kot je on u nacionalnih in socialnih ozirih.

Za vse to delo je bilo ravno u letošnjem letu odlikovan z denarnim nagradom iz kraljevega fonda. Pač najlepši priznanje tudi z Najvišjega mesta. Zato, dragi Lojze, ne kloni, delaj tako naprej, saj končno bodo vši, ki Ti z malenkostnih vzrokov nasprotujejo, spoznali svojo zemoto in umolknili. Z.

Zupa Karlovac

PRVI ŽUPSKI PROSVETNI TEČAJ od 23—25 septembra 1932.

Već od početka rada u ovoj župi osećala se potreba da se održi jedan čisto prosvetni tečaj, jer su nicala društva i čete u mestima, u kojima nikad nije bilo Sokola. Tehnički se počelo

Župa Cetinje

PREDNJAČKI TEČAJ U TIVTU

Sokolski rad ne može se zamisliti bez dobrih prednjaka, čiju potrebu osćaćaju sve župe, a pogotovo naša, u kojoj se Sokolstvo tek počelo da razvija. Naša je župa po svojoj teritoriji, jedna od najvećih, a po saobraćajnim prilikama najtežih. Ako župski načelnik ili prosvetar želi da obade društva, hoće se ne samo velikog napora i mnogo vremena, već i silnih materijalnih izdataka. Lakše je poći u Prag, nego u Kosovsku Mitrovicu. Zato ovi funkcioneri trebaju dosta vrednih sasradnika ako se želi da sokskski rad krene napred.

Znajući to, uprle su se sve sile da se ovoga leta održi jedan prednjacički tečaj. Pozvana su sva društva da pošalju jednoga brata na račun društva, a jednoga na račun župe. I hvale je vredno, što su se društva odzvala, pa i ona iz najudaljenijih krajeva. A Tivat je najpogodnije mesto da se održi takav tečaj, jer pruža sve uslove. Imma sve potrebne sprave, lepa i udobna konačišta, divno vezbaliste, oko kojeg je prostrani šumski park, pa more gde su se tečajnici kupali, dobru jefinu hranu, odličnu vodu i t. d.

Tečaj je trajao 21 dan, od 7 do 28 avgusta. Trebao je da traje još toliko, ali finansijska sredstva nisu dozvoljavala. Na tečaju je bilo 54 braće i sestara. Radilo se od ranog jutra do večeri. Pa ipak, iako su svj bili umorni, na večer se orila skladna pesma iz mladjanjih grla. Disciplina je bila uzor na. Teoretski i praktično sokskski sistem predavala su braća: župski načelnik Žliva, prednjači Oblak Ivo, nast. Visković Vinko, Grubišić Ivo i sestra Padovan 90 časova. Brat dr. Turketo predavao je anatomiju, higijenu i prvu pomoć 12 časova. Ni na prosvetno delo nije se zaboravilo, pa su braća: Bendiš, Berne, Domančić, Hruš, prof. Marčić, dr. Pertot, Popović, Sekulić, Rajčević predavali 40 časova ideologiju, historiju, organizaciju, administraciju i t. d. Tečaj je uspeo u svakom pogledu. — I. B.

Sokolstvo: br. dr. Grnjčić; Sokolska štampa: br. prof. Sablić; Značaj telesnog vežbanja i Tiršev sustav: s. Blaškić; Socijalno staranje članstva: br. Kubiček; Putevi i ciljevi: br. Nikšić; Pesma i muzika br. Katić (Samobor); Istorija Sokolstva: br. Nikšić; Govori pred vrtom: br. Sablić; Sokolstvo i selo: s. Trkulja-Vojnović; Staranje o novom članstvu: br. dr. Belajčić (Novi Sad); Film i Sokolstvo: br. dr. Kapamadžija (Novi Sad); Uzgoj dece i naraštaja: br. Lavrenčić (Maribor); Pozorište lutaka: br. Lavrenčić.

Tečaj su od SPO posjetila braća dr. Belajčić i dr. Kapamadžija, što je uanelo u sam rad osobito raspoloženje i oduševljenje.

Moramo napomenuti, da je medu slušaocima vladala uzorna, sokskska disciplina te da su pokazali mnogo pažnje i volje za rad i da su oni bili sami najbolja garancija za uspeh tečaja. — T. V. Z.

Zupa Mostar

OSNIVANJE SOKOLSKE ČETE U GLAVINI KRAJ IMOTSKOG

Dne 25. septembra o. g. osnovana je Sokolska četa u Glavini kraj Imotskog. Potreba osnivanja sokskskih četa od velike je kulturne i nacionalne važnosti za selo. Sokolska ideologija odgaja seljaka u svim pravcima, uči ga poznавanje svoga naroda, uči ga toleranciju, poznavanje svoga naroda, uči ga da se uči i očišćuje. — T. V. Z.

Sokolski učitelji su predavali s časom telovežbe, koju je vodio br. Tončić Stanko uz saradnju sestre Kubičekove i br. Kubičeka. Predavanja su bila: Sokolska ideja: br. prof. Nikšić; Dužnosti prosvetara (2 sata): s. Trkulja-Vojnović; Sokolska organizacija (2 sata): br. Tončić; Higijena i učitelja-ica osnovnih škola.

Svi dan počinjali su predavanja s časom telovežbe, koju je vodio br. Tončić Stanko uz saradnju sestre Kubičekove i br. Kubičeka. Predavanja su bila: Sokolska ideja: br. prof. Nikšić; Dužnosti prosvetara (2 sata): s. Trkulja-Vojnović; Sokolska organizacija (2 sata): br. Tončić; Higijena i učitelja-ica osnovnih škola.

U svrhu organiziranja same čete došao je kao delegat Sokolske župe Mostar starešina brat Čedo Milić, koji je još ujutro zajedno s bratom Mirom Rakom, organizatorom sokskskih četa inspicirao ostale čete Sokolskog društva Imotski.

Rosija - Fonsier • društvo za osiguranje i reosiguranje • Beograd

podupre svoje Sokole, koji su jameci narodnog i državnog napretka.

Posle govora pretstavnika Sokolske župe brata Dragutina Retla, starešina Sokolskog društva iz D. Miholjea brat dr. Božidar Katišić okitio je u ime svog društva novu zastavu divnom trakom, u znak pažnje i bratske ujamnosti naših dva društava. Gajutljiv je bio trenutak, kada su se ukristile zastave valpovačkog i miholjačkog Sokola. Na vrhuncu radosti i prijateljstva srećanost odaslan je Nj. Vel. Kralju ovaj brzovredni pozdrav:

"Slaveći 25-godišnjicu osnutka društva pod danas razvijenim barjakom, Sokolsko društvo Valpovo, odano i verno pozdravlja tvorca Jugoslavije Nj. Vel. Kralja Aleksandra I te srdačno i bratski pozdravlja svog vrhovnog starešinu Nj. Vis. Prestolonaslednika Petra!"

Ovaj je pozdrav popraćen klicanjem Kralju i Jugoslaviji, a nakon otvaranja himne uslidio je mimohod Sokolstva novoj sokolskoj zastavi.

Nova je zastava prekrasni ručni rad gde, F. M. Majstorović iz D. Miholjea, a radena je na teškoj svili, vezena zlatom i svilom. Troškovi nabavke namireni su darovima mnogih članova i prijatelja Sokola te prinosima sokolskih i drugih kulturnih društava.

U 3 sata posle podne održana je u dvorištu kina velika javna vežba, na kojoj su nastupile sve kategorije domaćeg društva uz brojno sudjelovanje bratskih društava iz blize i dalje okoline. Sve su kategorije vežbale svoje propisane proste vežbe za praški slet (33 žen. dece, 66 muš. dece, 40 muškog naraštaja, 32 ženskog naraštaja, 24 članice i 36 članova), dok su od posebnih nastupa vežbali Magadenovčani seljačke proste vežbe, dečaci iz Belišća vežbe s puškama, naraštajci iz Belišća skupine. Na spravama su vežbali: članovi iz Osijeka na preči, Magadenovčani su skakali s motkom, domaći članovi vežbali su na ručama, a domaći Sokolice preskoke preko konja u šir. Javnu vežbu iskusno je vodio dugogodišnji načelnik brat Ivo Abramović, a sve je vežbu pratila glazba Sokolskog društva Osijek d. g.

Večernjom plesnom zabavom u dvorani Hrvatske čitaonice završena je ova lepa i retka sokolska slava valpovačkog Sokola.

Valja spomenuti, da nova zastava nije posvećena crkvenom obredom, premda je to Sokolsko društvo zamolio na učiti način. Više crkvene vlasti nisu naime to dozvolile! Svečano razviće valpovačke sokolske zastave ostalo je ipak nezaboravno u srcima svih prisutnih Sokola i Sokolica, jer su bili svedoci iškrene i dirljive manifestacije sokolske misli i jugoslovenske narodne svesti!

SOKOLSKO DRUŠTVO VALANDOVO

27. septembra o. g. Sokolsko društvo u Valandovu priredilo je vrlo uspeli propagandni izlet na kome su uzeli učešće skoro svj. članovi društva.

Izlet je učinjen do sela Pirave, gde su vežbači društva u zajednici s vežbačima Sokolske čete iz Pirave izveli i nekoliko veoma uspelih vežbi.

Pre početka vežbi starešina Sokolske čete iz Pirave br. T. Todorović održao je pozdravni govor, zahvalivši se prisutnima na učešću što su u lepotu broju prisustvovali.

Posle govora br. Todorovića otpočele su javne vežbe i to ovim redom: ženski naraštaj, muška deca, ženska deca, muški naraštaj, vežbe članova Sokolske čete i na posletku šaljiva vežba — trka u vrećama.

Po završenom programu starešina društva i agilni sokolski radnik br. Radivoj Nanović, održao je duži govor u kome je istakao napor Sokolstva za oslobođenje slovenstva kao i cilj Sokolstva.

Prilikom vežbanja iz mnogih ustijučele su se pohvale i dijelyvima na veštini vežbača, pa su izrazili želju da se u selu Piravi priredi javni čas.

Ovim svojim radom Sokolsko društvo u Valandovu, nema sumnje, da će postati jedno od naprednijih društava.

Sokolsko društvo u Valandovu na po ostalim krajevinama Sreza dojranjskog, jer su se ovakvi izleti pokazali vrlo praktični za širenje Sokolstva.

T. P.

Zupa Sušak - Rijeka

SOKOLSKO DRUŠTVO ALEKSANDROVO

Dne 2. okt. o. g. priredilo je društvo svoju akademiju. Ovom prigodom po prvi put nastupilo je s dobrim uspehom, pod vodstvom br. Jermanića, društveni kvartet, koji je bio nagraden s velikim aplauzom brojne publike. Zatim su ž. deca nastupila s vrlo efektnom vežbom »Ples zvezdica«, koja je pružila lep užitak, poglavito jer su i odela potpuno odgovarala toj vežbi. Zatim je nastupio m. naraštaj u vežbi »Vrbničke nad morem« te članice i naraštajke. Najlepša je bila poslednja tačka »U boji«, koju su s punim razumevanjem vežbali članovi

uz pratnju društvenog kvarteta, te su istu morali na želu publike ponoviti. Sve ostale vežbe pratili su na klaviru naša sestra načelnica Čižek. Nakon svršenog programa razvio se ples.

Da tako lepo i dotorano nastupaju sve kategorije, ide svaka hvala i čest našem požrtvovnom prednjačkom zboru, kojem stoji na čelu br. Rajmund Žic.

Vredno je spomenuti, da se ovom prigodom nisu točila nikakva alkoholna pića.

Prema zaključku poslednje sednice prednjačkog zбора, počelo se već s pripremama za proslavu našeg pravnika 1. decembra. Uvereni smo, da će nas i tada sve kategorije ponovno osvedočiti o svom predanom i svestračnom sokolskom radu.

P. O.

SOKOLSKO DRUŠTVO PAG

Tečaj za novo članstvo.

Dne 2. oktobra t. g. započeo je u ovom društvu tečaj za novo članstvo. Tečajem rukovodi brat prosvetar Usman Juraj. Prosvetni odbor društva sastavio je program tečajnog rada, koji se sastoji od pet čisto ideoloških predavanja, koja će održati društveni prosvetar, redom svake nedelje u mesecu oktobru. Program je u celosti odobrila i naša župa. Pored redovitog prosvetnog rada, najavljeni su od strane sokolskih prosvetnih radnika još mnoga predavanja kulturno-nacionalnog sadržaja, kao i predavanja iz područja zadružarstva, poljoprivrede i ekonomije, koja se mogu održati do konca decembra o. g. J. U.

IMENOVANJE OKRUŽNOG PROSVETARA ZA OTOKČKO OKRUZJE

Zaključkom prosvetnog odbora Sokolske župe Sušak-Rijeka imenovan je društveni prosvetar ovdajšnjeg društva brat Usman Juraj, učitelj, okružnim prosvetarom za otočko okružje, koji obuhvata sokolska društva na teritoriji otoka Raba i Paga. Ovaj čin Sokolske župe sruđeno pozdravljam, jer smo čvrsto uvereni, da će od sada nastati jača povezanost među prosvetnim radnicima sokolskih društava u okružju. Brat Usman i kao vodič i kao aktivni radnik na kulturnom polju rada dovoljna nam je garancija, da će prosvetni rad društava na ovim otocima postići željene rezultate, te dostojno izvršiti kulturno-nacionalnu misiju i time dati društvo pravi značaj opstanka na ovom dosta izloženom delu Jadran.

S. I.

Zupa Tuzla

TAČMIĆENJE SOKOLSKIH ČETA

Ovogodišnje takmičenje sokolskih četa naše župe bilo je organizovano po okružima. Takmičili su se članovi četa u lakoatletskom petoboru, koji je obuhvatao: proste vežbe, skok u visinu, skok u daljinu, bacanje kugle i trčanje na 100 m. Tablice za ocenjivanje zahtevale su svestranu izvežbanost pojedinaca. Za postignuće 10 bodova potrebno je bilo u pojedinim granama pokazati sledeće uspehe: skok u visinu 140 cm, skok u daljinu 450 cm, bacanje kugle 800 cm, trčanje na 100 m u 13 sek. Svaka četa mogla je postaviti samo jednu vrstu (5-7 članova) ili po jedinice. Svakog od tri okružna takmičenja, održana u raznim mestima, sudili su kao glavni suci ista braća, tako da se uspesi mogu međusobno usporedivati. Opće pripremne radeve za takmičenje organizovalo je načelništvo župe, dok su uredaj vežbalista i lokalnu organizaciju provodila društva u čijem sedištu je odnosno takmičenje održano.

Iza svakog takmičenja prireden je javni čas ili akademija, kojom prilikom proglašenja odmah rezultati i podejmene diplome.

U svakom okružu vlada veliko interesovanje kakovi su rezultati takmičenja u druga dva okruža. Za to u ovom članaku želimo dati pregled takmičenja svakog pojedinih okruža, kao i celokupne rezultate za celu župu. Opcito možemo konstatovati, da smo ovakvom organizacijom takmičenja po okružima vrlo zadovoljni, jer omogućuje da takmičenju sudeluje svaka četa, a i jer su troškovi neznatni. Pojedine čete u okružima, i pojedini okruzi kao celina, nastoje da budu najbolji.

I okrug — tuzlanski

Takmičenje je priredeno kod manastira Ozren u delokrugu Sokolske čete Bos. Petrovo Selo, prilikom nađene i manastirske slave dne 28. avgusta. Od vajkada je običaj, da se na ta dan kod manastira Ozren sakuplja narod iz bliže i dalje okolice, pa su čete i okruža željele da se toga dana priredi takmičenje i javni čas, kako bi se što veći broj seljaka upoznao sa sokolskim radom.

Uredaj vežbalista zahtevao je mnogo posla, koji su izvršili sami članovi četa dobrovoljnim kulukom. Ta činjenica još više dobiva na vrednosti kad znamo, da su baš te okolne čete na mesec dana ranije stradale od leda, koji im je uništilo sve useve. Led im

je mogao uništiti plodove zemlje, ali ne i plodove sokolskog vaspitanja. Njihova sokolska svest je ostala visoka, iznad materijalnih nevolja.

Samu takmičenje izvedeno je na 27. avgusta od 13 do 18 časova, a sutradan je održan javni čas i proglašeni su sledeći rezultati:

Vrsta:	tačaka	%
1 Husina (Kreka)	193.79	74.5
2 Pojećina (Kreka)	177.16	68.9
3 Bos. Petrovo Selo (Kreka)	155.36	59.7
4 Požarnica (Tuzla)	155.18	59.6
5 Kakmuž (Kreka)	145.18	56.1
6 Ljepunice (Bukinje)	139.75	53.7
7 Dubrave (Kreka)	120.49	46.3
8 Bistarac (Lukavac)	119.99	46.1

Pojedinci:	tačaka	%
1 Šimić Niko (Husina)	45.5	91.0
2 Stjepanović Boško (Kakmuž)	40.0	80.0
3 Babić Tunjo (Husina)	39.5	79.0

Na javnom času osim takmičara nastupili su u prostim vežbama i ostali vežbači obližnjih četa. Najuspelija tačka bila je: »Uzorni vežbački čas za sokolske čete«, koja je gledaocima pokazala raznoliku i obilno gradivo sokolske telovežbe (bez glavnih sprava), koje se primenjuju u radu s četama. S uspesima takmičenja ovog okruža bili smo potpuno zadovoljni. Od 12 četa, koliko ih ovaj okrug broji, prisustvovao je 8, t. j. 2/3.

III okrug — dobojski

Takmičenje je priredeno u Tesliću dne 11. septembra i spojeno s javnim časom mesnog društva. Što se tiče uređaja vežbališta i ostalih udobnosti, ovo je takmičenje bilo upravo uzorno. Priznajmo da to ide funkcionerima društva Teslić, koji su se za sve pobrinuli i upravo na sve mislili. Od 13 četa, količi ih ovaj okrug broji, prisutno je bilo na takmičenju 8, t. j. 2/3. Postignuti rezultati, kako pojedinaca tako i celih vrsta, upravo su nas zadivili, a to se najbolje razabire iz sledećeg pregleda rezultata takmičenja:

Vrsta:	tačaka	%
1 Kožuhe (Doboj)	240.16	92.37
2 Srp. Grapska-Bušteljčić (Doboj)	216.40	83.23
3 Osječani (Doboj)	215.23	82.78
4 Čečava (Teslić)	176.71	67.96
5 Boljanić (Doboj)	157.34	60.51
6 Pribinić (Teslić)	124.23	47.78
7 Blatnica (Teslić)	93.75	36.06

Vrućica (Teslić) — poništeni rezultati, jer takmičari osim jednoga nisu nastupili na javnom času.

Pojedinci:	tačaka	%
1 Mitrović Milan (Kožuhe)	47.66	95.3
2 Marić Milan (Kožuhe)	47.50	95.0
3 Seksan Zdravko (Kožuhe)	46.50	93.0

Prva vrsta i okruža dolazi ovde tek iza treće vrste! Na javnom času posle podne videli smo lepih tačaka društava: Teslić, Doboj, Brečko i Derventa, te raznički kategorija pojedinih četa. Šteta, da je teslička glazba još premalo sprema za pratnje prostih vežbi, jer strašno je gledati najrazličitije vežbe uz jednu te istu pratnju. Glazba nije samo za davanje takta!

III okrug — bijeljinski

Posle ovakvo lepo izvedenih dvaju okru

dinstva. Župu je zastupao brat Vlado Pongračić.

Moralan kao i materijalan uspeh nije izostao.

JAVNA VEŽBA U DEKANOVCU

Naše društvo održalo je svoju II javnu vežbu 25. septembra ove godine, koja je izvanredno uspela, uz prisustovanje bratskih susednih Sokolskih četa Turčiće, Gardinovec i Podturen.

U 2½ sata prošla je kroz Dekanovec povorka barjakom bratske čete Turčiće uz pratnju glazbe. Valja istaknuti, da su bile na samoj vežbi tri glazbe, i to duvalačka glazba Vatrogasnog društva iz Dekanovec, tamburaški zborovi iz Turčića i Gardinoveca. Javna vežba počela je u 4 sata posle podne s ovim rasporedom: Proslav brata Bosanu Matije, koji je završen državnim himnom. — Muška deca Dekanovec (30) — proste vežbe. — Članovi čete Gardinovec (11) — 3 proste vežbe. — Ženska deca Dekanovec (12) — vežba sa zastavicama. — Naraštaj četa Turčiće - Podturen (15) — proste vežbe. — Ženska deca Dekanovec (22) — vežba s vencima. — Naraštaj Podturen (10) — proste vežbe. — Muška deca Dekanovec (20) — skok u daljinu. — Članovi Dekanovec (8) — 3 vežbe s puškama. — Članovi Dekanovec (8) vežbe na preči. — Ženska deca Dekanovec (22) — seljančica-kolo.

Posle programa otpočela je nadnevna zabava s našim narodnim kolom. Narod se ne seća slave, koja bi bolje uspela od ove, pa se nadamo, da će Sokolstvo i ovde osvojiti srca naših mlađića. Moralni uspeh bio je vrlo dobar, a materijalni za današnje prilike priličan.

SOKOLSKA ČETA REMETINEC

18. septembra o. g. održala je ovu četu svoj drugi javni nastup sa sledećim rasporedom: 1) muška deca — župske vežbe (četa Beletinec); 2) članovi — proste vežbe (četa Podrute); 3) ženska deca — župske vežbe (Remetinec); 4) članovi — praške vežbe (čete Remetinec i Beletinec); 5) ženska deca — župske vežbe (Remetinec); 6) članovi — praške vežbe (Remetinec i Beletinec); 7) muška deca — vežbe sa zastavama (Remetinec); 8) vežbe s puškama (četa Beletinec); 9) muška deca — proste vežbe uz pesmu (Remetinec) i 10) skakanje. Četa čete Remetinec prikazala su i jednu veselu igru. Nakon vežbe održane je pučka zabava. Vežbu je posetio vrlo veliki broj sejavašta pa je ista potpuno uspela u moralnom i materijalnom pogledu.

Župa Zagreb

SOKOLSKO NARODNO ZBOROVANJE SOKOLSKIH ČETA KRAJSKOG OKRUŽJA U VRGINMОСTU

Nakon vrlo uspešnih sokolskih zborovanja u Krapini, Novoj Gradiški i Velikoj Gorici održana je u nedelju dne 2. oktobra slična priredba u Virginmostu za sve čete krajiskog okružja. Načelništvo župe odlučilo je da tu priredbu održi u Virginmostu, jer je dobro osećalo, da će to zborovanje uspeti i dati ovdašnjem pučanstvu i sokolskom članstvu novog poleta i snage za rad i borbu, koju onda vrši.

Nade nas nisu prevarile iako sve čete Sokol. društva Glina (oko 15 četa) nisu bile prisutne.

Zboru su prisustvovala društva: Petrinja, Virginmost, Topusko i Lasišnja, te čete: Bović, Čemernica, Prkos i Kirin, svega 8 jedinica. Tih 8 jedinica doveli su sa sobom preko 400 svojih pripadnika, koji su u dobrom raspoloženju, velikom sloganom i s mnogo ljužavi izveli ceo raspored zborovanja. Najbrojnije bile su zastupane čete Bović i Kirin, koje sa svojim brojnim vežbačima, disciplinom i sokolskom svešću mogu da budu uzor i mnogim našim sokolskim društvima. Tako to mora da bude kada sve čete vode intelligentni i ambiciozni učitelji, te sokolski vaspitani prednjaci braća Nikolić i Mitić. Sve su se čete dovezle kolima, koja su bila okičena državnim zastavama i zastavicama, a u prvim kolima vijala se je velika četna zastava. Sve je veselo, peva se i smije, znak da je narod srećan, što dolazi da pokaže uspehe svog dosadašnjeg sokolskog nastajanja. Bilo je četa koje su dolazile s 10 do 15 kola. Oko 9 sati počelo se je s natecanjima. Natacale su se čete: Bović, Prkos i Kirin. — Svaka s određenjem od 6 članova i to prema programu natecanja za čete u disciplinama: proste vežbe (s nastupom), trčanje na 100 i 1500 m, skok u dalj i bacanje kugle 7,25 kg. Rezultati natecanja: 1 Bović, II Kirin, III Prkos.

Najbolji rezultati pojedinih disciplina: Proste — 10 bodova (Pavlović J. — Bović), 100 m — 14,1 sek. (Pavlović D. — Bović), 1500 m — 5,337 min. (Ajdinović — Kirin). Skok u dalj — 4,46 m (Pavlović B. — Bović). Bacanje kugle — 8 m (Marić D. — Kirin). Za vreme natecanja vršile su se na lepo uređenom vežbalištu probe za javnu vežbu, koje su sve dobro ispile, čime je već unapred bio osiguran uspeh javne vežbe.

Oko 13,50 sati sakupile su se sve

jedinice na vežbalištu, gde se je svršala povorka, koja je brojila preko 400 Sokolova i Sokolica, što je bezuvjetno krasan broj za prilike u kojem se nalazi pučanstvo ovoga kraja. Povorka je bila sastavljena po ovom redu: 1) tamburaši; 2) četne zastave; 3) starešinstvo župe, društva i četa; 4) članstvo sokolskih četa; 5) ženska deca; 6) muška deca; 7) članice u narodnoj nošnji; 8) članovi u vežbačkim odelima; 9) članovi u odori. — Išlo se je kroz mesto do sokolskog doma gde je društveni načelnik br. Samardžija pozdravio sve prisutne i tom zgodom komemorirao nedavno pokojnog brata starešinu dra. Copu.

Istim putem vratila se je povorka, manifestirajući za Sokolstvo i narodno jedinstvo, na vežbalište pred načelnički most, na koji se je prvi uspeo postaviti staršina domaćeg društva i zašljio svima dobrodošlicu. Pročitao je ujedno telegram Nj. V. Kraljeviću Petru, kao starešini Sokola i g. banu dr. Peroviću, kao zaštitniku i dobrovotoru Sokolstva. Celi zbor prima to uz bučni aplauz do znanja. Posle njega izrekao je lep govor starešina Sokolskog društva Petrinje, brat dr. Nemeć, u kojem je naglasio da naše Sokolstvo nije ničija svojina — da ono nije partijsko, nije versko, već je ono narodno, jugoslovensko. Pljesku nije gotovo bilo ni kraja. Kao zadnji govornik bio je brat Milan Janković, načelnik župe, koji je u svom kratkom i stvarnom govoru potsetio sve prisutne na važnost ovačkovih češćih priredaba, kako bi selo samo, a i mi osetili vlastitu snagu i moć. Potiče sve na red i rad, naročito razvijajući saradnju učiteljstva i Sokolstva i kliče srećno Jugoslaviju kada se nadu u potpunoj saradnji — škola, selo i Sokolstvo. Ovime je bio zbor zaključen i prelazi se odmah na javnu vežbu, čiji je program bio sledeći:

1) Vežbe s vencicima — ženska deca (Virginmost); 2) župske proste vežbe — muška deca (Virginmost, Bović, Kirin); 3) raznolikosti — m. deca (Kirin); 4) vežbe s puškama — m. deca (Bović); 5) proste vežbe (praške) — članovi (Virginmost); 6) skupine — m. deca (Bović, Kirin); 7) proste vežbe za čete (praške) (Bović, Kirin, Prkos); 8) proste vežbe — članovi (Topusko); 9) natezanje užeta, bacanje kugle (Bović, Kirin); 10) utrka na točkama — članovi (Bović, Kirin); 11) simboličke proste — članovi (Topusko); 12) odbojka — članovi (Virginmost, Bović).

Ceo program bio je odlično izveden, a razdragana publika nagradivila je vežbače spontanim pljeskom. Naročito treba da se spomene točka ženske i muške dece, koji su dokazali što

se može postići sistematskim radom s našim seoskim detetom. Vežbe s vencicima ženske dece, te proste i skupine muške dece upravo su frapirale publiku s točnom izvedbom. Ne možemo, a da ne povhalimo rad sestara prednjaka (Tončić, Durman) i braće prednjaka Mitić i Nikolić, a osobito sestre načelnice Zorke iz Virginmosta. Svega je nastupilo preko 250 vežbača i vežbačica svih kategorija. S mnogo volje nastupilo je Sokolsko društvo Topusko, koje je opet proradilo. Odbojka svršila je pobedom Virginmosta 2 : 0.

Posle vežbe razvila se je narodno veselje, koje je potrajal do odlaska četa, a deca su bila otpremljena kućama odmah, a članstvo čim se je počeo hvatati prvi mrak.

Organizaciju priredbe vodio je br. Mitić Dimitrije, načelnik čete Kirin, član TO župe, svršeni savezni kurzista, a pomagali su mu svi načelnici i načelnice društava i četa sa svojim prednjacima. Povorku je vodio načelnik krajiskog okružja brat Stingl A.

Od župe sudelovali su kod priredbe braća: Milan Janković, načelnik župe i Stanko Tončić, član TO župe. — Sokolsko društvo Petrinja sudelovalo je s malom delegacijom na čelu sa starešinom dr. Nemećem. Topusko je došlo sa svojim starešinom, a Lasišnja sa načelnikom br. Žiljakom.

Veseli nas, što je i ovaj zbor svršio tako uspešno i što smo dokazali potpunu pobedu naše sokolske misli u ovom kraju. Marlivo učiteljstvo je potpuno sokolski vaspitano i to nam je najbolja garancija za daljni napredak i konačni uspeh.

SOKOLSKO DRUŠTVO JASENOVAC

Sokolsko društvo Jasenovac održalo je dne 2. oktobra prvu svoju javnu vežbu. To agilno društvo učinilo je sve da ta priredba uspe što bolje. Ma da nisu bili pomagani ni od kojeg susednog društva već samo vrednom i agilnom četom Crkveni Bok, te Sokolsko društvo Zagreb IV i Samobor, uspešno je bio izvan svakog očekivanja, što je za službu marljive načelnice sestre Smilje Sagrak. U 11 sati bio je doček gostiju na stanici — odakle se zajednički posloši u mesto. Posle obeda priredili su domaći gostima ugodnu vožnju Savom i Unom, koja je ostala svima u najlepšoj uspomeni. Nakon toga krenuli su svim na lepo vežbalište, koje je za tu priredbu Sokolskom društvu ustupila crkvena općina. Sam program javne vežbe bio je velik, a otprao je lepim i stvarnim govorom brata starešine dr. Madirace. Od samog programa naročito

to treba spomenuti posebne točke sokolske dece društva Jasenovac: »Tamo daleko i »Rukovet» po jugoslovenskim narodnim motivima od brata M. Jankovića. Te točke bile su uvežbane i odvežbane s toliko elegancije te razumevanja naših narodnih pesama da su zadržali sve prisutne, koji su ih burnim pljeskom nagradili. Osim toga bile su vrlo dobre vežbe članica na ručama (Jasenovac — Zagreb IV — Samobor) kao i župske proste vežbe. Odličan je bio nastup članova Sokolske čete Crkveni Bok s praškim vežbama. Ta vredna četa običaje vrlo mnogo. Najveći uspeh poznaje su članice Zagreb IV, koje su izvele, poznatom elegancijom i savršenošću teški i odlični nastavci br. M. Jankovića »Novi smjerovi«. Time je zaključena javna vežba posle koje je nastavljen vesela i ugodna zavala.

SOKOLSKA ČETA MAŠIĆ —

Treća javna vežba 2. oktobra 1932

Sokolska četa Mašić priredila je 2. oktobra o. g. svoju treću javnu vežbu u crkvenoj porti u Mašiću. Sudelovalo su srećne čete: Medari-Trnava, St. Petarovo Selo i Gredani, te društva: Okučani i matično društvo Nova Gradiška s fanfarom.

Starešina čete Mašić brat Avram Lasković pozdravio je braću i sestre, a zatim je izvedena javna vežba s ovim rasporedom: 1) Proste vežbe — m. i ž. deca Mašić i Okučani; 2) župske proste vežbe — članovi i članice Nova Gradiška; 3) proste vežbe — članovi i članice Mašić; 4) Vežbe na preči — članovi Nova Gradiška; 5) praške proste vežbe — članovi četa: Mašić, Medari-Trnava, St. Petarovo Selo i Gredani; 6) vežbe s veslima — članovi i članice Mašić; 7) praške proste vežbe — članovi Nova Gradiška.

Na ovaj javnoj vežbi našli su se opet na okupu braća i sestre iz bližih društava i četa, da zajednički i užajamno sokolskim radom pokažu svoju snagu i bratsku solidarnost. Posle javne vežbe, koja je bila dobro posećena, nastavljeno je s narodnom zabavom. — D. V.

Prodaje se nova pozornica za lutke

Sokolsko društvo Studenci pri Mariboru prodaje svoju novu, potpuno opremljenu pozornicu za lutke sa svim priborom za električno osvetljivanje i potrebnim lutkama (28 komada). — Interesenti neka se obrate za uslove punomenutu društva.

JOSIP HAFNER LJUBLJANA

PRISOJNA ULICA 5 (TABOR) — Sokolske zastave po propisima SKJ po originalnim načrtima — Umetnički rad — Duboko snižene cene! — Tražite neobavezno oferte i reference!

Oglasujte u »Sokolskom glasniku!«

industrija športskih proizvoda

M. DRUCKER

ZAGREB, ILLICA 39
BEograd, KNEZ MIHAJLOVA 35
(Pasaž Akademici Nauka)

Lakoatletika! — Odbojka!

Celokupna oprema za sve sportove

ŠIRITE SOKOLSKU

!! ŠTAMPU: !!!

„SOKOLSKI GLASNIK“

„SOKO“, „SOKOLIĆ“ i

„NAŠU RADOŠT“

KLIŠEJE
vsih vrst po
fotografijah
ali risbah
izvršuju
najsolidnije

KLIŠARNA ST. ĐEĐA

LJUBLJANA-DALMATINOVAT

Iv. Brunčić

pleskar in ličar

se toplo priporoča vsem
cenj. naročnikom. — Delo
solidno! — Cene zmerne!

TELEFON K. 3476

Ljubljana
Koledvorska ulica 23

JUGOSLOVENSKA SOKOLSKA MATICA U LJUBLJANI

REGISTROVANA ZADRUGA S OGRANIČENIM JAMSTVOM

opskrbljuje u smislu člana 2. svojih pravila sve sokolske organizacije u zemlji sa svim potrepštinama, koje su potrebne za izvadjanje programa i za postignuće ciljeva našeg Sokolstva. Izdaje i raspoređava tiskanice, knjige i brošure sokolsko-programatskog, uzgajnog i propagističnog sadržaja, plakate, diplome, značke, legitimacije i muzikalije. Komisija prodaje odora sviju kategorija

NASLOV: JUGOSLOVENSKA SOKOLSKA MATICA, LJUBLJANA, NARODNI DOM
TELEFON BROJ 25-43. — POŠTANSKO ČEKOVNI RAČUN LJUBLJANA: 13.831

ZAHTEVATE CENIK

INDUSTRIJA SOKOLSKIH POTREPŠTINA

Branko Palčić

Zagreb, Kraljice Marije 6

Dobavljač Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije

Brzozavni naslov: „Trikotaža“ Zagreb ★ Telefon interurban 26-727